

آدنوزین: (AMP 3 mg/mL, 2 mL)

دسته دارویی: ضد آریتمی گروه نوکلئوزید

مکانیسم اثر: بر روی گره دهلیزی-بطنی تأثیر گذاشته و موجب افزایش تحریک ناپذیری آن می گردد در نتیجه زمان هدایت را کند می کند.

در پیشگیری از مکانیزم Reentry (ورود مجدد) و بروز دیس ریتمی های خطرناک نقش دارد. اما بر روی SA-Node اثر خفیفی دارد و انقباضات را کند می کند. درافزایش هدایت پتاسیم و ممانعت از ورود کلسیم و هیپرپلاریزاسیون شدید سلول و سرکوب پتانسیل عمل وابسته به کلسیم دخالت دارد.

موارد مصرف در بزرگسالان

۱. درمان تاکی کاردی فوق بطنی حمله ای (PSVT)

۲. آدنوزین همچنین در تشخیص برخی از اختلالات هدایت الکتریکی قلب کاربرد دارد.

میزان مصرف در بزرگسالان (پروتکل تزریق):

۱. میزان مصرف اولیه ۶ میلی گرم یک جا و سریع بولوس (در خلال ۱-۳ ثانیه)

۲. دوز دوم ۱۲ میلی گرم در صورتی که بعد از یک تا دو دقیقه بهبود نیافت تزریق می شود.

۳. دوز سوم ۱۲ میلی گرم یک الی ۲ دقیقه بعد از تزریق دوم و در صورت ادامه دیس ریتمی.

۴. در بیماران پیوند قلب، بیمارانی که تحت درمان با کاربامازپین هستند و بیمارانی که لاین مرکزی دارند پروتکل فوق نصف دوز تزریق می شود.

۵. بیمارانی که تئوفیلین یا کافئین مصرف می کنند با دوز بیشتر تزریق می شود. البته مجموع دوز آدنوزین نباید از ۳۰ میلی گرم در یک دوره تزریق بیشتر شود.

عوارض: فلاشینگ صورت، تنگی نفس (برونکو اسپاسم) ، درد قفسه سینه، کوتاهی تنفس، هایپوتانسیون

توجه: دارو را رقیق نکنید چون نیمه عمر این دارو کمتر از ۱۰ ثانیه می باشد. دارو باید در مدت زمان ۳-۱ ثانیه پوش شود و بعد از تزریق باید ۲۰ میلی لیتر سرم نرمال سالین یا آب مقطر تجویز گردد.

ممنوعیت مصرف:

• در بیماران آسمی، بلوک درجه II و III و Sick sinus syndrome مگر ضربان ساز مصنوعی وجود داشته باشد.

نحوه تزریق موثر آدنوزین: تزریق آدنوزین به منظور درمان تاکی کاردی فوق بطنی حمله‌ای (PSVT) نیاز به دقت و رعایت ملاحظات خاص دارد.

۱. **آماده‌سازی بیمار:** بیمار را به صورت خوابیده یا ترندلنبرگ قرار داده، مانیتورینگ کنید و فشار خون و ریتم را به صورت مداوم کنترل کنید.

از آنجا که آدنوزین باعث ایجاد بلوک موقت در گره AV می‌شود، بیمار لحظات بسیار ناخوشایندی را تجربه می‌کند. طبق UpToDate، حتماً قبل از تزریق به بیمار بگویید: ممکن است برای چند لحظه احساس تنگی نفس شدید، درد قفسه سینه، فلاشینگ (گرگرفتگی) یا احساس وحشت و مرگ قریب‌الوقوع داشته باشید. این علائم معمولاً کمتر از یک دقیقه طول می‌کشند و برطرف می‌شوند.

۲. **محل تزریق:** آدنوزین باید به صورت تزریق وریدی سریع (IV bolus) در یک ورید بزرگ مانند ورید مرکزی یا یک ورید محیطی بزرگ نزدیک به قلب تزریق شود تا دارو به سرعت به قلب برسد.

۳. **دوز و سرعت تزریق:** دوز اولیه معمولاً ۶ میلی‌گرم است. ابتدا به لاین بیمار یک سه راهی وصل کنید. از یک طرف سه راهی به صورت بولوس و سریع در مدت ۱ تا ۳ ثانیه دارو را تزریق و سپس این طرف سه راهی قفل کنید. بلافاصله از طرف دیگر سه راهی ۲۰ میلی‌لیتر نرمال سالین را سریع تزریق کنید تا دارو به سرعت از طریق جریان خون به قلب برسد. حین تزریق، دست بالاتر از سطح قلب قرار داده شود.

۴. **مراقبت پس از تزریق:** ECG و علائم حیاتی، ریتم و ریت بیمار را به دقت پایش کنید. بیمار راز نظر بروز عوارض آدنوزین تحت نظر بگیرد.

* **خلاصه کلیدی:** آدنوزین یعنی "سرعت". اگر سریع تزریق نشود یا با حجم کافی سالین فلاش نشود، قبل از رسیدن به قلب در خون تجزیه شده و اثری نخواهد داشت.